

Egyesületi hírek

Az **OEE Veszprémi FVM Csoportjának** 26 tagja Szabolcs-Szatmár-Bereg megyébe látogatott. A nagy távolság miatt a Veszprém-Nyíregyháza útvonalat jövet-menet vonattal tettük meg. Döntésünk jó volt, mert egy átszállással kevesebb mint hat óra volt egy-egy út. Az út előkészítésében *Szabó Jánosné Emőke* és *Debreceni Ferenc* kollégák voltak segítségünkre. Ennek megfelelően ők vártak bennünket a nyíregyházi állomáson s ők is vettek tőlünk búcsút elutazásunkkor.

Első nap a Baktalórántházi Erdészeti munkatársai voltak a házigazdáink. *Bíró Imre* erdészeti igazgató és *Száva Tamás* erdőművelési műszaki vezető segítségével kocsányos tölgy alátélepitéses felújításokat tekintettünk meg és a gyertyános-kocsányos tölgyes erdőrezervátum magterületébe pillantottunk be. A felújítások esetében tiszteletreméltó útkeresést láttunk, az erdőrezervátum tekintélyes, 177 éves faóriásai lenyűgöztek bennünket. Szó esett az akácmag-gyűjtésről is, hiszen a fémzárolt akácmag forgalmazásában ez az erdészeti nagyhatalom. Végül az erdészeti igazgatója büszkén mutatta meg most újjáépített, elsősorban akácot feldolgozó és értékesítő őfhehértói fűrészüzemüket és rakodójukat. Este, a baráti beszélgetésen érdeklődve hallgattuk Bíró Imre kolléga ismertetését az erdészeti lehetőségeiről és kötelezettségeiről. Az elmondottakból kiderült, hogy az eredmények kulcsa a gazdálkodás nagyfokú önállóságában rejlik.

Második nap az elborult idő ellenére szinte a teljes tervezett programot teljesíteni tudtuk. A Fehérgyarmati Erdészeti munkáját *Szalacsi Árpád* erdészeti igazgató mutatta be, a táj múltját és érdekességeit *Tóth János* igazgatóhelyettes segítette nekünk felfedezni. A tákosi és a csarodai műemlék templomok szépségükkel és történetükkel a meghatottságig lenyűgöztek bennünket. Az árvíz sújtotta falvakon áthaladva képet alkothattunk a pusztítás és a pusztulás szörnyűségéről és a helyreállítás impozáns mértékéről. Tarpán a szárazmalmot néztük meg, Szatmárcsekén a csónak-fejfas műemlék temetőt. Itt megkoszorúztuk Kölcsey Ferenc sírját, s úgy éreztük, fontos, hogy ha bátortalanul is, de elénekeljük a Himnuszt. Útközben az esőben csak rápillantottunk a kocsá-

nyos tölgy erdőtelepítésekre. Szerencsére a húsz évnél idősebb tuskózás nélkül felújított kocsányostölgy-állományt, melyre Tóth János kolléga méltán büszke, már megengedte az időjárás, hogy megnézzük. Tivadarnál megálltunk a Tisza-parton, s egyik kollégánk felolvasta Petőfi Sándor: A Tisza című, a közelben íródott költeményét. Végül a túristavándi vízimalmot látogattuk meg, ahol a fából összerótt hatalmas, ma is működő gépezettől és a szíves molnár „molnárcseppjeitől” megvidámodott a társaság.

Harmadik nap a máriapócsi kegytemplomot ismertette meg velünk egy fiatal parókus lelkész, majd a nyírbátori református műemlék templomba látogettunk el. Ide *Hajdú Lajos*, A Nyírbátori Erdészeti igazgatója kalauzolt bennünket. A templomot bemutató nagytiszteletű úr a Báthoryak mellett a 2001. évi OEE vándorgyűlés itt tartott hangversenyére is szépen emlékezett. *Juhász Mihály* erdőmérnök kollégánk, a műemlékeket is gondozó gyülekezet gondnoka napi és éves gondjairól és terveikről beszélt. A közel 500 éves, helyi anyagból készült tölgy harangláb bizonyította, hogy munkánk eredménye korántsem romlandó. Hazautazás előtt a napkori Napkelte panzióban *Támba Miklós* kollégánk vendégei voltunk.

Nagy élmény volt az utazásunk: az izgalmas szakmai témák mellett hazánk egyik szép és érdekes tájával ismerked-

hettünk meg. Történelme, irodalomtörténete oly gazdag, s ehhez az itt élők kapcsolata olyan eleven, hogy valahányan ide zárandokolhatunk hazaszerezetet tanulni. Jó volt tapasztalni, hogy házigazdáink milyen megbecsült tagjai a helyi közösségeknek. Hiszen kiemelt szívességgel láttak bennünket, bármerre mentünk. Köszönjük a Nyírerdő Rt. közösségének, hogy segítettek nekünk megismerni szűkebb hazájukat.

Bús Mária

***

A **Sárospataki Csoport** 2003-ban is megtartotta szokásos két rendezvényét. A tavaszi összejövetelen áttekintettük az aktuális feladatokat és emlékeztünk a múlt, elődeink munkájára.

Pálmai István elnök és *Bobkó János* titkár értékelte az elmúlt évet, ismertette a 2004. évi terveket, majd *Cserép János* vezérigazgató, az OEE elnöke ismertette a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet – NFA – létrehozását és ezzel kapcsolatban az erdők és az erdészek szerepét. Kiemelte, hogy az Északerdő Rt. 103 ezer ha területének 45%-a ma is védett természeti terület, és folyamatban van újabb területek védetté nyilvánítása. A védett és a védelemre tervezett erdőterületek nem tartoznak a Nemzeti Földalapba, de fontos, hogy az erdészeti igazgatóságok tevékenyen részt vegyenek a birtokhasznosítási bizottságok munkájában.

Felhívta a figyelmet az Erdészeti Lapok májusi számában megjelent *Halász Gábor: Nem kell félni a Nemzeti Földalaptól* c. cikkre és az NFA és az ÁESZ közötti keretmegállapodásra.

A hozzászólások érintették, hogy az NFA azt jelenti, hogy az állam erdőt vásárol és erdőt ad el. Ez a tevékenység éppen a Zempléni-hegységben régi múltat tekint vissza, mert hasonló program keretében vásárolta meg a kincstár 1927-ben Komlóska és Háromhuta erdeinek egy részét, és alapították meg a makkoshotycai m. kir. Erdőhivatal, 1943-ban pedig elővásárolta a telkibányai Alsó-uradalmat, és így alakították meg az Amadévári Erdőbirtokossági Társulatot és a telkibányai m. kir. Erdőhivatal.

Mindkét erdőbirtok egykor a Vezérlelő Fejedelem regéci uradalmához tartozott, így emlékeztünk a Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulójára is.

A lapot Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

» OBSERVER «

OBSERVER BUDAPEST
MÉDIAFIGYELŐ KFT.

1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738

rendszeresen szemlézi

OEE Titkárság
tel.: 201-6293, Fax: 212-7518
e-mail: oee@mtesz.hu
Szerkesztőség: erdlap@mtesz.hu
Internet cím: www.oee.hu

A terepi bejáráson értékeltük az 1927-ben vásárolt erdőben elődeink által végzett erdőnevelés eredményeit, felkerestük a néhai *Hornyánszky Antal* erdészvezető és *Matisz Ferenc* műszaki vezető emlékére befoglalt forrásokat és a makkoshotyikai erdészemlékműveket.

Az első, erdészjelvényes obeliszket *Koronky István* (1930–1992) erdőmérnök, erdészvezető kezdeményezte és építette. A három emlékművön ma már 128 név őrizi az egykor a területen dolgozó, elhunyt erdészeti dolgozók emlékét.

Az emlékmű mellett kialakított erdei pihenőben gyakran tartanak különböző rendezvényeket, és csoportunk is itt köszöntötte a 90. születésnapját ünneplő *Urbán Józsefet*, a sátorlajújhelyi „fatelep” egykori vezetőjét. Jóska bácsi, Urbán úr/eltárs, Józsiám – ki miért kereste – munkáját értékelve *Febér István* áttekintette az 1960-as évek műszaki fejlesztésének – új fagyártmányüzem, szociális épület, motorfűrészes és villanymotor javítóműhely stb. – eredményeit.

Gratulálunk Jóska Bátyám! Isten éltesen sokáig!

Szervezési előkészületek

A kora őszi rendezvényen a lucfenyvesek állománynevelési problémáit vizsgáltuk Telkibánya térségében. *Hulják Péter* erdészeti igazgató részletes áttekintést adott az igazgatóság lucfenyő-állományairól, *Járási Lőrinc* pedig azok erdőtörténetét ismertette.

Részletesen értékelték, hogy az emberi beavatkozások, a különböző károsítások; a 70–75 éve végzett több ezer holdas szakszerűtlen véghasználatok, az elmaradt ápolások, a 40–45 éve végzett rontott erdő átalakítások száz és száz hektáros fenyvesítései olyan válto-

zásokat okoztak az erdő természetes fejlődésében, aminek következményei napjainkban jelentkeznek.

A Trianon utáni faínségben, majd a világgazdasági válság idején az országnak fára volt szüksége, ezért az 1926. évi bő és az 1931. évi jó közepes makktermés alapján az erdészeti hatóság engedélyezte a rendkívüli véghasználatokat. A telkibányai Alsó-uradalom birtokosai azonban kíméletlenül termeltek, az erdősítéseket elhanyagolták, az Amadévári Erdőbirtokosságnak pedig nem volt pénze az ápolásra. A kevés újulatot és a lucfenyővel végzett pótlást a hatalmas sarjcsokrok teljesen elnyomták.

Így alakultak ki a 10–20% tölgy vagy bükk, 40–70% gyertyán és nyír, 10–20% rezgőnyár, elnyomott lucfenyő elegyarányú állományok, amelyeket az Országos Erdészeti Főigazgatóság 1958. évi utasítása alapján rontott erdővé nyilvánítottak. A rontott erdő fogalma és típusai akkor még nem voltak egységesen tisztázottak, és ezek a területek az állománycserével helyrehozható kategóriába kerültek. Az üzemterv teljes területtel és fatömeggel végzendő tisztítást és lucfenyővel történő erdőfelújítást írt elő.

Az OEF azt is előírta, hogy az évi véghasználat legalább 20%-át ilyen rontott erdőben kell elvégezni. Ennek megfelelően a Zemplén-hegységi Állami Erdőgazdaság 1948–1964 között 2984 ha mesterséges első kivitelű végzett 64–72%-ban fenyőcsemetével, és a 2473 ha befejezett erdőfelújítás 83%-a mesterséges erdősítés volt.

A táji erdőművelési technológia hatására felére-harmadára csökkent a mesterséges első kivitelű, de addigra szép fejlődésű, elegyetlen lucfenyves borította a Csaponta, a Borindzás hegyoldalait. Mindenki csodálta az eredményes, szép munkát, és senki sem gondolt arra, hogy 40 év múlva a károsítások következtében leromlott egészségi állapotú, túlrítult, sýnlódó állományokban vitatjuk meg az újabb rontott erdő őshonos fafajokra történő visszaalakításának nem kis feladatait.

Az egyes erdőrészeknél kialakult élénk vita során értékeltük az eredeti elegyarány, az erdősítési hálózat, a lombosarjak hiánya, a modelltablák törzsszáma problémáit is.

A szakmai nap programja jól szemléltette, hogy milyen következményei vannak, ha az ökológiai elvek helyett külső hatások határozzák meg a helyi szakemberek tevékenységét.

Járási Lőrinc

***

Az **Oktatási Szakosztály** 2003. november 15-én Barcon tartotta az évi második összejövetelét. A 3 előadást tartalmazó rendezvényre a barcsi középfokú erdészeti szakképzés 25 éves évfordulójának megünnepléséhez kapcsolódóan került sor.

Program:

– **Dr. Marton István** főosztályvezető (FVM Oktatási, Kutatási és Műszaki Fejlesztési Főosztály): *A mezőgazdasági és erdészeti szakképzés jelene és jövője a szakképzés átalakuló rendszerében*

– **Pataki Tamás** főigazgató (FVM Képzési és Szaktanácsadási Intézet): *Az FVM Képzési és Szaktanácsadási Intézet tevékenysége és tervei a mezőgazdasági és erdészeti szakképzésben*

– **Fenyősiné dr. Hartner Anna** igazgatóhelyettes (Dráva Völgye Középiskola, Barcs): *Erdészsképzés Barcon*

– **Dr. Marton István** előadásában elmondta, hogy a szakképzésben is a piacgazdasági viszonyok érvényesülnek. A képzés minősége fogja meghatározni, hogy a munkaerőpiac melyik iskola tanulóit alkalmazza.

Az FVM a jelenlegi erdészsképzés szerkezetét és létszámait nem kívánja változtatni. Az állami erdők kezelése mellett a magánerdő-gazdálkodásban az erdőtelepítési program végrehajtásában a növekvő környezetgazdálkodási feladatok ellátásában szükség van erdész szakemberekre.

A magyar mezőgazdasági (és erdészeti) képzés jó felkészítést biztosít. Az elméleti oktatás nemzetközi összehasonlításban is magas szintűnek mondható. Gyenge pontunk a gyakorlati képzés és a nyelvismeret.

Az egész életen át tartó tanulás igénye az agrár pályákon is jelentkezik, hiszen csak ez biztosíthatja a fejlődést.

Agrárgazdaságunk feladatai (a nyugaton is piacképes, tipikus magyar termékek fejlesztése, a termőképesség javítása stb.), illetve az elvárások (új termelési szerkezet, átalakuló tulajdonviszonyok, EU követelmények érvényesítése stb.) megkövetelik a megfelelő szakemberek kiképzését.

A gyakorlati képzés fejlesztésében fontos szerepet kell kapni a tangazdaságoknak.

Feszültséget jelenthet a középfokú oktatásban, hogy a szakiskolai alapfokú szakképzés megszerzése mellett egyre nagyobb arányban szereznek a tanulók érettségi vizsgát is. Ugyanakkor a felsőfokú szakképzés a techni-

kusképzéssel azonos vagy rokon szakmákban hasonló idő alatt felsőfokú végzettséget nyújt. A szakközépiskolák az elsorvadástól félnek. Az FVM kezdeményezésére az Oktatási Minisztériumban egyeztetések folynak arról, hogy a technikusképzés helyét, a felsőfokú képzettségbe való beszámíthatóságot megtaláljuk.

Pataki Tamás előadásában szintén kiemelte a minőségi képzés fontosságát, majd ismertette a KSZI legfontosabb feladatait:

Az OKJ (Országos Képzési Jegyzék) felülvizsgálata során tartalmi fejlesztést kell végezni munkakör-elemzések alapján, hiszen a végzettség értékét az fogja meghatározni, hogy a szakember mennyire tud megfelelni a munkaköri elvárásoknak. Ennek érdekében el kell kezdeni a munkaköri elemzéseket.

Pontosítani kell a téma fogalmait az egységes értelmezés érdekében.

A jelenlegi képzési követelmények és programok csak tudásanyagot tartalmaznak. Nem jelennek meg a munkakör betöltéséhez szükséges attitűdök, személyiség iránti és pszichológiai követelmények. Az egyes szakmákhoz tartozó képzési dokumentációt ez irányban fejleszteni kell. Célszerű lenne foglalkozási kártyákat, vagy pályatükröket elkészíteni és ezeket mint alapidokumentumokat alkalmazni az OKJ felülvizsgálatainál.

A gyorsan fejlődő szakmai környezetben az ismerethordozókkal nehéz a

tananyagot követni. Egyes tantárgyakból szinte évenként lehetne új tankönyvet készíteni.

A technikusképzés feszültségeinek megoldásába be kell vonni a felsőfokú intézményeket, mert csak a kölcsönös érdekeken alapuló megoldás oldhatja meg hosszú távra az iskolaszervezeti problémákat.

A KSZI további feladatai közé tartozik a gépkezelői jogosítványok kiadása, a szaktanácsadás, a tanári továbbképzések szervezése.

Az Intézet külföldi kapcsolatai révén pályázati lehetőségeket biztosít tanárok és tanulók számára egyaránt, európai és tengeren túli utakra. Ezek az utazások szolgálják az EU tagállamok szakképzésének megismerését, a gyakorlati képzés tanulmányozását és a nyelvtanulást egyaránt.

Fenyősiné dr. Hartner Anna a barcsi erdészképzés történetét ismertette.

A mai Dráva Völgye Középiskolában folyó erdészeti szakképzés két sarokdátuma: 1961. és 1978. Előbbihez a jogelőd Középrigóci Erdőgazdasági Szakmunkásképző Iskola alapítása: az erdészeti oktatás megindítása fűződik, utóbbihoz a középrigóci Szakmunkásképző és a barcsi Gimnázium és Vízügyi Szakközépiskola összevonása és a régi-új intézményben az első technikus erdészosztály beiskolázása.

Az iskola – fennállása óta – közel 9000 szakmunkás, ill. betanított munkás bizonyítványt adott ki, a technikus-

képzés 25 éve alatt közel 900 diák szerzett erdésztechnikus szakképesítést.

Az erdésztechnikus-képzés negyedszázados útját a szakmai oktatás megfelelő minőségének megtartása mellett végig meghatározta a kor, valamint a szakmai gyakorlat elvárásainak változásait követő rugalmasság.

A hagyományos tantervű erdészosztályok mellett 1992-től német tagozat is indult, melynek plusz céljai a középfokú állami nyelvvizsga megszerzése és az erdészeti, vadászati szaknyelv ismerete voltak.

1996-tól a Világbank által támogatott mezőgazdasági szakmacsoportos képzés keretei között indultak a jelenlegi új, kerettantervi rendszerűhöz nagyon hasonló strukturájú, 4+2 éves képzési idejű erdésztechnikus kimenetű osztályok. A projekthez kapcsolódó eszközfejlesztések nagyban segítettek a minőségi szakemberképzést.

2000-ben az iskola az NSZJ koordinálásával kidolgozta a moduláris erdészképzés szakmai programját, s a kísérleti szakképző évfolyamot 2003 őszén indította.

A jövőt tekintve az iskola tervei között az európai színvonalú szakemberképzés feltételeinek biztosításával a nyelvi és informaiikai fejlesztés, valamint a magánszférában való boldogulás segítése szerepelnek.

A rendezvény végén a szakosztályelnök röviden beszámolt a szakosztály 2003. évi tevékenységéről, illetve a 2004. évi terveiről.

Dr. Folcz Tóbiás

Schneider Géza (1928–2003)

75 éves korában fájdalmas hirtelenséggel elhunyt Schneider Ede Géza december 18-án. Aki ismerték, szerették. Szerették örök vidám természetét, jó kedélyét, munkabírást, vadászszenvédelmét. A természet, az erdő iránti

rajongása vezérelte egész életét. Ismerte az egész Zemplén, Abaújt, a Bodrogeköt, a Hegyközt, a Hegyalját és az egész vidéket. Neki minden zombék, nádas vagy fa, egy domb vagy hegy eszébe juttatott valamilyen történetet. Ismerte minden dűlőnek vagy kiszögellésnek a nevét és minden titkát, amit tudni érdemes. Szerette a hegy édes nedűt gondozni és érlelni. Több borszerenyen is arany, ezüst és bronz minősítést szerzett boraival.

Schneider Ede Géza (1928) Arad vármegyében, Világoson született. Pályáját mint erdőrendező a Győri Állami Erdőrendező-

ségnél kezdte. Majd hamarosan 1950-ben áthelyezték az akkor alapított Sátorlajújhelyi Állami Erdőrendezőszékhöz, hasonló beosztásba, ahol szakmai munkájának színvonalát szorgalmas tanulással magas szintre emelve az erdőrendezés akkor még jóval nehezebb körülmények közötti feladatát mérnöki színvonalon és igényességgel látta el.

Többek között ennek köszönhetően, valamint az abaúji-zepléni táj iránti odaadása és kötődése alapján szolgált a magyar erdők. Az erdőrendezőszékhöz sátorlajújhelyi ki- rendeltségének vezetőjeként vonult nyugdíjba 1988-ban.

1950-től Sátorlajújhelyen lakott, de hosszú szolgálati ideje alatt a megcsónkított Abaúji-Zemplén megyék területén élt.

Szolgálatának állandóan változó munkahelyei következtében alapos ismerőjévé vált e csodálatosan szép és különös hangulatú tájnak. Járván a Bodrogeköt sajátos „vizes” tájait, a Hegyalja szőlős, erdős vidékét annak erdőterveit készítvén. A Hegyköz erdőterveit üzemtervezte: a Hegyhát (Telkibánya–Baskó–Sima tengelyvonalaiban lévő hegyi falvak) vulkáni hegycsúcsain lévő magán- és állami erdőket. Dolgozott a Meződűlőn, Gönc, Abaújszántó közötti különleges szépségű és hangulatú tájának erdeiben.

Munkája során így találkozott a hegyvidéki aprófalvak nehéz sorsú lakóival, a hegyaljai mezővárosok szőlő- és bortermelőivel a módostól az ágról szakadt, zempléniesen mondván „népekkel”.

Érdeklődő és kommunikatív ember volt, így tudta összeszedni azt a sok történetet, számtalan személyes élményt, amelyek lehetővé tették és készítették a Zempléni történetek és vadászhistóriák megírására. Abaúji-Zemplén erdői, vízjárta mezői, árterei, szőlős hegyoldalai és nem utolsósorban hajlama már ifjú kora óta a vadászat felé terelte. Ez az ősi „mestersége” az embernek, mint ismert, szintén számtalan bővizű forrás azoknak a vidám és itt-ott szomorú történeteknek, amit könyvében megjelentetett.

1950 óta volt vadásztársulati tag. 18 éve folyamatosan volt, már nem éppen fiatalon a Tiszakarádi Tiszavirág Vadásztársaság vadászmestere.

A vadásztársadalom megbecsült, Nimród Aranyéremmel kitüntetett tagja volt, és több szakmai kitüntetés birtokosa.

Írásai jelentek meg a Nimród vadászlapban, a Cserkelő című megyei vadászújságban, valamint az Újhelyi Körképben.

Írta: veje, **Ujj Péter**